

سخن
سردبیر

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

قبل از هر سخنی، سپاس بی‌قیاس خویش را به درگاه خداوند یکتا عرضه می‌دارم که توفیق عنایت فرمود تا به این خدعت علمی، آموزشی و فرهنگی نایل آیم. همچنین شروع انتشار رشد آموزش تاریخ را سرآغاز می‌دانیم برای هرچه بیشتر رونق بخشیدن به درس تاریخ و گهر ساختن جامعه پر تعداد معلمان تاریخ و این حرکت را به فال نیک می‌گیریم. امید است در پرتو عنایات پروردگار به انجام خدعات بیشتر و نیکوتری توفیق یابیم.

انتشار رشد آموزش تاریخ پس از سال‌ها انتظار، سرانجام صورت می‌گیرد. تقریباً برای همه مواد درسی، مجله تخصصی رشد آموزشی وجود دارد. حتی بعضی از آنها اکنون پنجاهمین شماره خود را به چاپ رسانده‌اند. در این مدت، جای مجله رشد آموزش تاریخ خالی بوده است و دبیران محترم تاریخ همیشه و به طرف گوناگون رفح این نقیصه را خواستار شده‌اند. اکنون که به فضل پروردگار و با مساعدت مسئولان، این مجله نیز به جمیع مجلات رشد پیوسته است، این شروع فرخنده را به تمامی دبیران تاریخ تبریک می‌گوییم و امیدواریم که این مجله فرصت و شرایطی پدید آورد تا بازگوکننده خواست‌ها و نظرات معلمان تاریخ و منعکس‌کننده مقالات تحقیقی و تجارب آموزشی آنان باشد.

در کشور ما حدود هزار معلم تاریخ وجود دارد و شاید در همین حدود نیز دانشجوی تاریخ وجود داشته باشد. تمام دانش‌آموزان نیز کمابیش مطالبی در زمینه تاریخ فرا می‌گیرند. در میان عموم مردم نیز علاقه‌مندان فراوانی به مباحث تاریخی وجود دارد. آمار و عناوین کتاب‌های منتشره نیز گواه بر علاقه و توجه بسیاری از مردم به مسائل و موضوعات تاریخی است. از دنیای امروز نیز غافل نباید ماند که در آن هم علم تاریخ اهمیت و حساسیت زیادی یافته است و ملت‌های مختلف جهان با دقت و عنایت فراوان به تاریخ خویش می‌پردازند. همه ملت‌ها نیک دریافته‌اند که در عصر ارتباطات جهانی، علم و درس تاریخ سنگ بسیار ارزشمندی برای حفظ هویت و ملیت است. در حقیقت، در برابر تهدیدهای فراوانی که ملت‌ها در عصر جهانی شدن، با آن روبه‌رو هستند، نکیه و تأکید بر تاریخ عامل

معنی برای همبستگی یک ملت و تدوام عزت و سربلندی آن است. می‌توان دلایل بسیار دیگری هم برای اهمیت و ضرورت درس تاریخ در جهان کنونی برشمرد که آن را به فرصت دیگری موکول می‌کنیم. حال در چنین شرایطی، جای مجله رشد آموزش تاریخ که می‌تواند کمک بسیار معنی به ارتقای دانش معلمان و توسعه ارتباط میان آنان باشد. واقعاً خالی بوده است. این کمیود برای جمعیت عظیم و ارزشمند دبیران تاریخ که به واقع مرزبانان میراث‌های گرانبهای این ملت و مدافعان دستاوردهای ارزشمند نیاکان ما به شمار می‌آیند، همواره محسوس بوده، امید است که با تلاش و کوشش همگان جبران شود.

برای مجلات رشد تخصصی اهدافی در نظر گرفته شده که اهم آنها، دانش‌افزایی دبیران، ارائه یافته‌های جدید علمی و آموزشی به آنان، انتقال تجارب آموزشی، بهبود فنون و روش‌های تدریس و ارزشیابی، فراهم ساختن زمینه‌های ارتباط و همفکری میان دبیران، برقراری رابطه تفهیم و تفاهم میان برنامه‌ریزان و مولفان با دبیران، مطلع ساختن آنان از برنامه‌های علمی و آموزشی و مواردی از این قبیل است.

بی‌شک، رشد آموزش تاریخ وظیفه دارد که همه موارد فوق را در قالب مقالات، گزارش‌ها، مصاحبه‌ها، اخبار و مانند آنها ارائه دهد. اما تحقق صحیح همه اینها علاوه بر آن که تلاش و کوشش دست‌اندرکاران را طلب می‌کند، مستلزم همکاری و مشارکت گسترده دبیران محترم تاریخ است. این مجله لازم است به نحوی تعیه و منتشر شود که دبیران آن را صاحب بینش، هوش و روش علمی و تحقیقی و همچنین مفید در فعالیت‌های علمی و آموزشی خویش ببینند تا به این ترتیب زمینه مشارکت عمومی آنان برای تولید مقالات و مطالب فراهم شود و همواره متذکر اقدامات و اصلاحاتی باشند که برای پیشبرد و هرچه بهتر مجله لازم است. خوشبختانه دبیران تاریخ ما به دلیل علاقه و سروکار داشتن با تاریخ و فرهنگی غنی، همگی اهل فضل و کمال هستند و عشق و علاقه‌ای فراوان به تاریخ و تمدن این سرزمین دارند. در گوشه و کنار این کشور نیز آثار تاریخی فراوان و زمینه‌های تحقیقی گسترده‌ای وجود دارد. تجارب گرانبهای علمی و آموزشی آنان و مطالعات مستمر و مداومی که برای امور آموزشی خویش انجام می‌دهند نیز همواره مطرح است. لذا بی‌شک دبیران تاریخ می‌توانند در غنا بخشیدن به مجله خویش سهمی اساسی داشته باشند. در این میان، انتقال دانش و تجربه معلمان پیشکسوت به جوانانی که در ابتدای خدمت دبیری خود هستند، بسیار سودمند خواهد بود.

انتشار رشد آموزش تاریخ در حقیقت برای ایجاد زمینه این ارتباط و همچنین تفهیم و تفاهمی است که همواره بدان نیازمند بوده‌ایم. تاریخ، دانشی گسترده و پیچیده است. امکان وقوع خطا در آن بسیار و نیازمند مطالعه و تحقیق دائمی است. فنون و روش‌های تدریس و مقررات و مواد آموزشی مدام تغییر می‌کنند. علاوه بر آن، روش‌ها، ابزار و مواد درسی نیازمند نقد، بررسی، ارزیابی و بازنگری مداوم هستند. به این ترتیب است که آموزشی‌پویا، نو و فعال شکل خواهد گرفت. تحولات فرهنگی و اجتماعی نیز مدام در جریان است و معلمان، متناسب با پیشرفت علمی و آموزشی، با عرصه‌های پیشرفت‌های نوینی سروکار می‌یابند. برای انعکاس این تحولات و بهره‌مندی هرچه بهتر از پیشرفت‌های علمی و فنی، وجود نشریات علمی و اطلاع‌رسانی ضروری است.

دست‌اندرکاران رشد آموزش تاریخ امیدوار هستند که بتوانند با انتشار این مجله، چنین فرصت و فضایی را برای آموزش مطلوب تاریخ فراهم آورند. به ویژه که علم و درس تاریخ همواره تعمت «کهنگی»، «حفظی بودن»، «بی‌فایده بودن» و مواردی از این قبیل را متحمل شده است. علم و درس تاریخ در دنیای کنونی از نظر تعریف، هدف، موضوع، روش، ابزار و کاربرد، تحولات فراوانی را شاهد بوده و مکاتب تاریخ‌نگاری یکی پس از دیگری مطرح شده‌اند؛ اما متأسفانه در عرصه آموزش تاریخ، این تحولات کمتر منعکس شده‌اند. امید است که مجله رشد آموزش تاریخ فرصت ارائه روش‌ها و یافته‌های جدید علمی و آموزشی در عرصه تاریخ را فراهم سازد و این نیز مستلزم همکاری استادان، دبیران، کارشناسان و محققان است.